

Tings. Stilling og med Hensyn til vor Stilling i det hele til det Spørgsmaal ganske de rammende Ord. Der er intet at føje til der. Det er vor Hensigt at nedsætte Beskyttelsen, men saaledes, at vi ikke ville ødelægge nogen bestaaende Industri. Men naar det altsaa er Linierne, vi skulle gaa efter, saa skal man i hvert eneste enkelt Tilfælde træffe en Afgørelse af, hvor det Punkt ligger, da Industrien vilde knækkes ved, at man ophæver mere af Beskyttelsen. Ulykken er, at almindelige Regler gives der ikke. Det er en Undersøgelse fra Fag til Fag, fra Industri til Industri, ja, jeg havde nær sagt fra Vare til Vare. Og naar man staar og skal gøre denne Undersøgelse, mangler man i Virkeligheden Midlerne dertil. Man har intet Middel til at fremtvinge en nøjagtig Opgørelse over, hvor stor Gevinsten er, eller hvad den kunde blive, naar vedkommende Fabrik var dreven godt. Det er, som ogsaa det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds meget rigtigt sagde, til syvende og sidst i hvert enkelt Tilfælde noget Slump, hvor man skal sætte Tallet. Hvis jeg siger to Øre paa Pundet, er der ingen Mennesker, der kunne bevise, at det ikke er det rigtige. Det kan ikke lykkes dem, der ville staa op og sige tre Øre, at bevise det, eller omvendt, hvis jeg siger tre Øre, kan heller ingen bevise det modsatte. Det er til syvende og sidst et Skøn. Vi, der have udarbejdet Toldloven, Generaltolddirektøren og de Mænd, som have staaet ham bi, i Forbindelse med mig, vi have selvfølgelig med de Midler, der vare til Raadighed, nemlig Toldkommissionens Betænkning, Folketingets og Landstingets Behandlinger af og Afstemninger over Toldlovene og endelig den Erfaring og Viden, der kunde skaffes igennem de sagkyndige — vi have samvittighedsfuldt i hvert enkelt Tilfælde søgt at træffe det rette og søgt at træffe det saaledes, at vi nedsatte Beskyttelsen, men dog saaledes, at vi ikke ødelagde Industrien, saa at den kunde vedblive at bestaa under taalelige Vilkaar her i Landet. Om noget fordægtigt fra de Mænds Side, der have hjulpet mig, eller fra mig selv er der selvfølgelig ikke Tale. At der kan være Fejl, ja, det ville hverken disse Mænd eller jeg benægte. Det er en saadan Mangfoldighed, der er Tale om, det er ikke hundrede, ikke tusinde, men titusinde Enkeltheder, der ere i en saadan Toldlov, og her kan Fejl let ske.

Og naar Forholdet er, som det er, ja, saa er det jo klart, at man til syvende og sidst bliver søgende lige indtil det sid-

ste Øjeblik. Derfor stiller jeg mig saaledes med Hensyn til Beskyttelsen, at jeg siger: Jeg vil med stor Glæde forhandle med det Udvalg, der bliver nedsat, om Enkeltheder, jeg er villig til at lade mig belære baade af Udvalget og af de Henvendelser, vi maatte faa, og de ville sikkert strømme ind fra begge Sider i talløs Mængde. Vi have allerede faaet en Del oppe i Generaltolddirektoratet, og vi have faaet mange Jammer- og Veklager fra Fabrikker over, at de ere ødelagte, eller at de i alt Fald ville lide umaadelige Tab ved dette Toldlovsforslag. Jeg er villig til baade at forhandle og lade mig belære med Hensyn til Enkeltheder og villig til at gaa med til Rettelser, hvor man maatte komme til det Resultat, at der er Fejl. Naar man blot vil være enig med mig, som det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds bestemt udtalte, i Hovedsagen med Hensyn til Beskyttelsen, nemlig at vi ville nedsætte den indtil den Grænse, hvor Industrien kan leve under taalelige Vilkaar, saa er der, siger jeg, ingen Tvivl om, at vi nok skulle naa en Forstaaelse om Enkelthederne.

Jeg skal ellers nu blot sige to Ord til de enkelte Medlemmer, som have udtalt sig om Beskyttelsen. Det ærede Medlem for Horsens (Fraenkel) talte her som den afgjorte, omend afdæmpede Beskyttelsesmand. Med Hensyn til hans historiske Betragtninger har jeg allerede godtgjort, at jeg havde Ret. Det ærede Medlem tog utvivlsomt fejl. Det ærede Medlem sagde, at den Tid er forbi, da man har Ret til at betegne et beskyttet Erhverv som kunstigt. Ja, om Ord kan der jo disputeres. Jeg vil nu vedblive at kalde et beskyttet Erhverv kunstigt. Jeg tillader mig at kalde et Erhverv kunstigt, der ikke kan leve, uden at Befolkningen særlig skal skatte dertil. Det ærede Medlem sagde, at der var ikke noget kunstigt i, at England havde Bomuldsvæverier, fordi Bomulden ikke groede i England. Nej, det er der ikke noget kunstigt i, for Bomuldsvæverierne i England ere ikke beskyttede, derfor er det intet kunstigt Erhverv. Hvis vi her i Landet havde Bomuldsvæverier, som ikke vare beskyttede, vilde jeg heller ikke kalde det et kunstigt Erhverv, fordi der ikke groede Bomuld her i Landet. Det er muligt, at saadant noget kunde lade sig gøre. Men jeg hæfter udtrykkeligt Ordet „kunstigt“ til de Erhverv, som ikke kunne bestaa, uden at Befolkningen særlig skal skatte til dem.

Saa sagde det ærede Medlem, at